

Examenul de bacalaureat național 2015**Proba E. c)****Matematică M_tehnologic****Varianta 8**

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

5p	1. Arătați că $\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{5}\right) \cdot \frac{20}{7} = 2$.
5p	2. Determinați numărul real a , știind că punctul $A(a, 0)$ aparține graficului funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - 2$.
5p	3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $\sqrt{x+3} = 4$.
5p	4. Calculați probabilitatea ca, alegând un număr din mulțimea $M = \{10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90\}$, acesta să fie multiplu de 15.
5p	5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(4, 2)$ și $B(4, 6)$. Determinați coordonatele mijlocului segmentului AB .
5p	6. Arătați că $\sin x = \frac{12}{13}$, știind că $x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ și $\cos x = \frac{5}{13}$.

Soluții**Subiectul I**

$$1. \frac{1}{2} + \frac{1}{5} = \frac{5}{10} + \frac{2}{10} = \frac{7}{10}$$

$$\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{5}\right) \cdot \frac{20}{7} = \frac{7}{10} \cdot \frac{20}{7} = 2$$

$$2. \text{Punem condiția } f(a) = 0$$

$$a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

$$3. \text{Punem condiții de existență } x + 3 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq -3$$

Prin ridicarea ambilor membri la pătrat obținem:

$$x + 3 = 16$$

$$x = 13$$

care verifică ecuația dată.

4. Probabilitatea unui eveniment se calculează cu formula

$$P = \frac{\text{nr cazuri favorabile}}{\text{nr cazuri posibile}}$$

In mulțimea M sunt 9 elemente deci sunt 9 cazuri posibile.

Numerele 30, 60, 90 sunt divizibile cu 15 deci sunt 3 cazuri favorabile.

$$P = \frac{3}{9} = \frac{1}{3}$$

$$5. \text{Mijlocul unui segment este } M\left(\frac{x_1 + x_2}{2}, \frac{y_1 + y_2}{2}\right)$$

$$M\left(\frac{4+4}{2}, \frac{2+6}{2}\right) \Rightarrow M(4,4)$$

6. Se folosește formula fundamentală a trigonometriei $\sin^2 x + \cos^2 x = 1, \forall x \in R$

$$\sin^2 x + \left(\frac{5}{13}\right)^2 = 1$$

$$\sin^2 x + \frac{25}{169} = 1$$

$$\sin^2 x = 1 - \frac{25}{169}$$

$$\sin^2 x = \frac{169}{169} - \frac{25}{169}$$

$$\sin^2 x = \frac{144}{169} \Rightarrow \sin x = \pm \sqrt{\frac{144}{169}} = \pm \frac{12}{13}$$

Deoarece x este în primul cadran rezultă că avem $\sin x = \frac{12}{13}$

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ și $C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$.

5p a) Arătați că $\det A = -2$.

5p b) Arătați că $A + B = 5C$.

5p c) Demonstrați că $AB + BA + 4I_2 = 25C$, unde $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

2. Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compozitie $x \circ y = xy + 4x + 4y + 12$.

5p a) Arătați că $5 \circ (-4) = -4$.

5p b) Arătați că $x \circ y = (x+4)(y+4) - 4$, pentru orice numere reale x și y.

5p c) Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $x \circ x = x$.

Subiectul 2

1.a) $\det A = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{vmatrix} = 4 - 6 = -2$

b) $A + B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5 & 5 \\ 5 & 5 \end{pmatrix} = 5 \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = 5C$

c)

$$AB = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 8 & 5 \\ 20 & 13 \end{pmatrix}$$

$$BA = \begin{pmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 13 & 20 \\ 5 & 8 \end{pmatrix}$$

$$4I_2 = 4 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 4 \end{pmatrix}$$

$$AB + BA + 4I_2 = \begin{pmatrix} 8 & 5 \\ 20 & 13 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 13 & 20 \\ 5 & 8 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 25 & 25 \\ 25 & 25 \end{pmatrix} = 25 \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = 25C$$

2.a) $5 \circ (-4) = 5 \cdot (-4) + 4 \cdot 5 + 4 \cdot (-4) + 12 = -20 + 20 - 16 + 12 = -4$

b) $x \circ y = xy + 4x + 4y + 12 = xy + 4x + 4y + 16 - 4 = x(y+4) + 4(y+4) - 4 = (x+4)(y+4) - 4, \forall x, y \in R$

c) $x \circ x = x \cdot x + 4x + 4x + 12 = x^2 + 8x + 12$

$$x^2 + 8x + 12 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 49 - 48 = 1$$

Se obțin soluțiile $x_1 = -3$ și $x_2 = -4$

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x^3 + 3x^2 + 5$.

5p a) Arătați că $f'(x) = 6x(x+1)$, $x \in \mathbb{R}$.

5p b) Calculați $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f'(x)}{f(x) - 2x^3}$.

5p c) Determinați intervalele de monotonie a funcției f .

2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 4x^3 + 3x^2$.

5p a) Arătați că $\int_1^2 (f(x) - 3x^2) dx = 15$.

5p b) Determinați primitiva F a funcției f pentru care $F(1) = 2015$.

5p c) Determinați numărul natural n , $n > 1$, știind că $\int_1^n \frac{f(x)}{x^2} dx = 9$.

Subiectul 3

1.a) $f'(x) = (2x^3 + 3x^2 + 5)' = (2x^3)' + (3x^2)' + 5' = 2 \cdot 3x^2 + 3 \cdot 2x = 6x^2 + 6x = 6x(x+1), x \in \mathbb{R}$

b) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f'(x)}{f(x) - 2x^3} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{6x(x+1)}{3x^2 + 5} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{6x^2 + 6x}{3x^2 + 5} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(6x^2 + 6x)'}{(3x^2 + 5)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{12x + 6}{6x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(12x + 6)'}{(6x)'} = \frac{12}{6} = 2$

c) Se rezolvă ecuația $f'(x) = 0$

$$6x(x+1) = 0 \text{ care are soluțiile } x_1 = -1 \text{ și } x_2 = 0$$

Tabelul de variație al funcției este:

x	-∞	-1	0	+∞
f'(x)	+++++ 0	- - - - -	0	++++++
f(x)				

Din tabel rezultă că funcția f este crescătoare pe intervalele $(-\infty, -1)$ și $(0, +\infty)$ și este descrescătoare pe intervalul $(-1, 0)$.

2.a) $\int_1^2 (f(x) - 3x^2) dx = \int_1^2 (4x^3 + 3x^2 - 3x^2) dx = \int_1^2 4x^3 dx = 4 \int_1^2 x^3 dx = 4 \left[\frac{x^4}{4} \right]_1^2 = x^4 \Big|_1^2 = 2^4 - 1^4 = 16 - 1 = 15$

b) Mulțimea primitivelor funcției f este dată de integrala nefiniță a funcției f .

$$\int f(x)dx = \int (4x^3 + 3x^2)dx = 4\frac{x^4}{4} + 3\frac{x^3}{3} + C = x^4 + x^3 + C$$

O primitivă oarecare este $F: R \rightarrow R$ prin formula $F(x) = x^4 + x^3 + c$

Pentru a obține primitiva căutată punem condiția $F(1) = 2015$

$$1 + 1 + c = 2015$$

$$c = 2013$$

Se obține $F(x) = x^4 + x^3 + 2013$

c)

$$\int_1^n \frac{f(x)}{x^2} dx = \int_1^n \frac{4x^3 + 3x^2}{x^2} dx = \int_1^n \frac{x^2(4x + 3)}{x^2} dx = \int_1^n (4x + 3) dx = (2x^2 + 3x) \Big|_1^n = (2n^2 + 3n) - (2 \cdot 1^2 + 3 \cdot 1) = 2n^2 + 3n - 5$$

$$2n^2 + 3n - 5 = 9$$

$$2n^2 + 3n - 14 = 0$$

$$\Delta = 9 + 112 = 121$$

$$n_1 = \frac{-3 - 11}{4} = -\frac{7}{2} \notin N$$

$$n_2 = \frac{-3 + 11}{4} = 2 \in N$$

In concluzie avem $n = 2$